

Anna Komperda
Biblioteka Główna i OINT
Politechnika Wroclawska

Ocena dorobku uczelni w świetle realizacji Ankiety jednostki naukowej za lata 2009–2012

Streszczenie: Od 18 lutego do 15 kwietnia 2013 r. na uczelniach polskich była prowadzona akcja przekazywania danych do Ankiety jednostki. Na jej podstawie Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeprowadziło kategoryzację jednostek, która będzie miała wpływ na wysokość funduszy przyznawanych na funkcjonowanie szkół wyższych. Niniejszy artykuł podsumowuje realizację zadania dotyczącego przekazania danych o dorobku publikacyjnym Politechniki Wrocławskiej, z uwzględnieniem wielu wątpliwości, jakie nasuwały się w trakcie jego wykonywania. Jest także podsumowaniem praktycznej realizacji tego przedsięwzięcia i głosem w dyskusji w sprawie oceny polskich uczelni.

Słowa kluczowe: ocena jednostek akademickich, ocena parametryczna, dorobek naukowy, publikacje naukowe, KEJN, POL-on, naukometria, analiza statystyczna, baza DONA, Biblioteka Główna i OINT Politechniki Wrocławskiej

Ankieta jednostki to sprawozdanie, do wykonania którego są zobowiązane wszystkie jednostki ubiegające się o przyznanie dotacji na podstawową działalność statutową z budżetu państwa. Na jej podstawie wyliczana jest ocena parametryczna dotychczasowej działalności określona za pomocą kategorii jednostki naukowej¹. Jednym z istotnych elementów oceny są publikacje i patenty w kategorii *Osiągnięcia naukowe i twórcze*.

Opinie środowiska naukowego w sprawie zasad i kryteriów oceny są podzielone. Jedni uważają, że ocena publikacji naukowych jest nieunikniona. *Konieczność parametryzacji wymusza m.in. rywalizacja między naukowcami, zarówno ta tradycyjna o wartość własnych wyników i związany z tym prestiż, jak i coraz powszechniejsze zabieganie o fundusze. [...] Dysponenci funduszy nie mogą ich przydzielać „na oko”, ale muszą posługiwać się wskaźnikami metrycznymi, gdyż tylko ten sposób dostarcza obiektywnych podstaw do przewidywania rezultatów badań². Inni zaś podkreślają, że [...]nie ma na tym świecie algorytmu, który byłby naprawdę obiektywny, to znaczy zupełnie niezależny od interesów i przekonań tych, którzy go zaprogramowali³.*

¹ POL-on. System Informacji o Szkolnictwie Wyższym [on-line]. [Dostęp 20.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://polon.nauka.gov.pl/system>.

² WOLEŃSKI, J. Uwagi o ewaluacji czasopism naukowych. *Nauka* 2013 nr 1, s. 55–68.

³ BACHMANN, K. Ukryta twarz rankingów szkół wyższych. *Gazeta Wyborcza*, 4.10.2013, s.13.

W celu ustalenia zasad i kryteriów przyszłej oceny, w 2010 r. został powołany Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych (KEJN)⁴, a w kwietniu 2012 r. Zespół specjalistyczny do oceny czasopism naukowych⁵. W lipcu 2012 r. ukazało się *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym*⁶, które jeszcze przed rozpoczęciem pracy nad ankietą musiało być nowelizowane (w lutym 2013)⁷. Z kolei 17 września 2012 r. ukazała się lista czasopism punktowanych, która po poprawkach, w ostatecznej wersji była dostępna w grudniu 2012 r.⁸ Program do wypełnienia *Ankiety jednostki* ukazał się na stronach Ośrodka Przetwarzania Informacji (OPI) 18 lutego 2013 r. *Celem działania aplikacji jest przygotowanie danych do oceny parametrycznej i wprowadzenie ich w formie ankiety do systemu POL-on, gdzie zostanie ona automatycznie przeniesiona do części systemu obsługującej sam proces ocen*⁹. Termin realizacji zadania wyznaczono do 30 marca 2013 r., ale na prośbę wielu jednostek przesunięto go do 15 kwietnia. Zgodnie z postanowieniami KEJN, jednym z głównych elementów oceny było kryterium „Osiągnięcia naukowe i twórcze”, do których zalicza się publikacje, w tym także patenty (il. 1).

⁴ Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych jest organem opiniotawczo-doradczym ministra, powoływanym na podstawie art. 36 ust. 1 Ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. nr 96, poz. 615, z późn. zm.).

⁵ Zarządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie powołania Zespołu specjalistycznego do oceny czasopism naukowych dla potrzeb przyszłej oceny parametrycznej i sporządzenia wykazu wybranych czasopism naukowych. *Dziennik Urzędowy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego* [on-line]. Warszawa, dnia 17 kwietnia 2012 r., poz. 28 [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: http://www.bip.nauka.gov.pl/q2/oryginal/2013_05/bfc36c55d5e715bee562b6159d151322.pdf.

⁶ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym. *Dziennik Urzędowy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego* [on-line]. poz. 877 [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: http://www.bip.nauka.gov.pl/_gAllery/19/31/19319/poz._877.pdf.

⁷ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniające rozporządzenie w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym. *Dziennik Urzędowy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego* [on-line]. Warszawa, dnia 11 lutego 2013 r., poz. 191 [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://isap.sejm.gov.pl/Download.jsessionid=78FFEC25F5FC914C6FD0F45CC9688C4C?id=WDU2013.0000191&type=2>.

⁸ Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie wykazu czasopism naukowych wraz z liczbą punktów przyznawanych za publikacje w tych czasopismach. W: *Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego* [on-line]. 21 grudnia 2012 [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: http://www.nauka.gov.pl/komunikaty/komunikat-ministra-nauki-i-szkolnictwa-wyzszego-w-sprawie-wykazu-czasopism-naukowych_31733.html.

⁹ *POL-on. System Informacji o szkolnictwie wyższym. Ankieta Jednostki. O programie* [on-line]. [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://polon.nauka.gov.pl/ankieta-jednostki>.

Wagi kryteriów wg grup nauk i rodzaju Jednostek Naukowych

Kryterium	sposób oceny	Maksymalna punktacja w ostatecznej ocenie (wagi)							
		Nauki Hum. + Społ.	Nauki Ścisłe + Inżyn.			Nauki o Życiu			Nauki o Sztuce i Twórczości Artystycznej
			JU	PAN	IB	JU	PAN	IB	
1. Osiągnięcia naukowe i twórcze	Punkty z listy ministerialnej i ustalone przez KEJN	65	65	65	35	70	75	60	60
2. Potencjał naukowy	Wg ustalonej punktacji	15	10	10	10	5	5	5	20
3. Materialne efekty działalności naukowej	Wg ustalonej punktacji	5	15	15	45	15	10	25	5
4. Niematerialne efekty działalności naukowej	Ankieta i ZE	15	10	10	10	10	10	10	15

08. marca 2012.

KEJN - projekt kategoryzacji : St. Kistryn

13

II.1. Wagi kryteriów wg grup nauk i rodzaju jednostek naukowych

Źródło: KISTRYN, A. KEJN – projekt kategoryzacji [on-line]. [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.kbm.pan.pl/images/stories/pliki/pdf/1.pdf>.

Podkryteria wg grup nauk i rodzaju Jednostek Naukowych

Grupa Nauk / Kryterium	Humanist. i Społecznych	Ścisłych i Inżynierskich	o Życiu	o Sztuce i Twórczości Artystycznej
1. Osiągnięcia naukowe i twórcze	Publikacje Monografie	Publikacje Monografie Patenty	Publikacje Monografie Patenty	Publikacje Monografie Patenty Dorobek artyst.
2. Potencjał naukowy	Uprawnienia Rozwój kadry Funkcje Projekty	Uprawnienia Rozwój kadry Lab. akredytow. Status PIB	Środki z projekt. Uprawnienia Rozwój kadry Lab. akredytow.	Uprawnienia Rozwój kadry Funkcje Projekty
3. Materialne efekty działalności naukowej	Patenty Ekspertyzy	Place ze źródeł zewnętrznych Nakłady na aparaturę i oprogr.	Place ze źródeł zewnętrznych Nakłady na aparaturę i oprogr.	Ekspertyzy Działania artyst.
4. Niematerialne efekty działalności naukowej	Nagrody Konferencje Popularyzacja Specjalne	Nagrody Konferencje Popularyzacja Specjalne	Nagrody Konferencje Popularyzacja Specjalne	Nagrody Konferencje Popularyzacja Specjalne

08. marca 2012.

KEJN - projekt kategoryzacji : St. Kistryn

9

II. 2. Podkryteria według grup nauk i jednostek naukowych

Źródło: KISTRYN, A. KEJN – projekt kategoryzacji [on-line]. [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.kbm.pan.pl/images/stories/pliki/pdf/1.pdf>.

Ankieta jednostki
Operacje na danych Ustawienia Drukowanie Pomoc Koniec

Zakres danych: 3. Dane o publikacjach i monografiach naukowych informacje dodatkowe

3. DANE O PUBLIKACJACH I MONOGRAFIACH NAUKOWYCH

Wykazy publikacji w czasopiśmie naukowych Wykazy monografii naukowych oraz rozdziałów w monografiach naukowych

a) publikacji w czasopiśmie posiadających współczynnik wpływu Impact Factor (IF), znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) i wymienionych w części A wykazu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyzszego, o której mowa w § 14 ust. 3 pkt 1	liczba=0 ->
b) publikacji w czasopiśmie znajdujących się w bazie European Reference Index for the Humanities (ERIH) i wymienionych w części C wykazu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyzszego, o której mowa w § 14 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia	liczba=0 ->
c) publikacji w innych czasopiśmie wymienionych w części B wykazu ministra, o której mowa w § 14 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia	liczba=0 ->
d) publikacji w czasopiśmie zagranicznych, o których mowa w § 14 ust. 5 rozporządzenia (dotyczy grupy nauk humanistycznych i społecznych oraz nauk o sztuce i twórczości artystycznej)	liczba=0 ->
e) publikacji w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science (dotyczy grupy nauk ścisłych i inżynierskich oraz nauk o życiu)	liczba=0 ->

II. 3. Ankieta jednostki naukowej 2009–2012. Dane o publikacjach i monografiach naukowych. Wykazy publikacji w czasopiśmie naukowych
Źródło: Program: ankieta jednostki [on-line]. [Dostęp: 20.02.2013]. Dostępne w World Wide Web: <http://polon.nauka.gov.pl/ankieta-jednostki>.

Ankieta jednostki
Operacje na danych Ustawienia Drukowanie Pomoc Koniec

Zakres danych: 3. Dane o publikacjach i monografiach naukowych informacje dodatkowe

3. DANE O PUBLIKACJACH I MONOGRAFIACH NAUKOWYCH

Wykazy publikacji w czasopiśmie naukowych Wykazy monografii naukowych oraz rozdziałów w monografiach naukowych

a) wykaz monografii naukowych w językach: angielskim, niemieckim, francuskim, hiszpańskim, rosyjskim lub włoskim	liczba=0 ->
b) wykaz monografii naukowych w języku polskim	liczba=0 ->
c) wykaz monografii naukowych w języku innym niż: angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, rosyjski lub włoski	liczba=0 ->
wykaz redagowanych monografii wieloautorskich, w których zamieszczono rozdziały podane w punktach 3.2 d)-f) oraz monografii redagowanych przez pracowników jednostki	liczba=0 ->
d) wykaz rozdziałów w monografiach naukowych w językach: angielskim, niemieckim, francuskim, hiszpańskim, rosyjskim lub włoskim	liczba=0 ->
e) wykaz rozdziałów w monografiach naukowych w języku polskim	liczba=0 ->
f) wykaz rozdziałów w monografiach naukowych w języku innym niż: angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, rosyjski lub włoski	liczba=0 ->

II. 4. Ankieta jednostki naukowej 2009–2012. Dane o publikacjach i monografiach naukowych. Wykazy monografii naukowych oraz rozdziałów w monografiach naukowych
Źródło: Program: ankieta jednostki [on-line]. [Dostęp 20.02.2013]. Dostępne w World Wide Web: <http://polon.nauka.gov.pl/ankieta-jednostki>.

Niestety, rozporządzenia i komunikaty MNiSW opublikowane w 2012 r. i na początku 2013 r. nie zawierały żadnych komentarzy czy uściśleń co do zakresu danych. Zapisy rozporządzeń nie wyjaśniały wielu kwestii lub wprowadzały je ogólnikowo, dając tym samym pole do niejednoznacznych interpretacji. W okresie poprzedzającym prace nad ankietą i w czasie jej trwania wystąpiło wiele nieporozumień, niejasności w kwestii zakresu wprowadzanych danych, różnych interpretacji poszczególnych punktów rozpo-

rządzeń, błędów na listach czasopism i w oprogramowaniu ankiety. Niejasności dotyczyły m.in.:

- zakresu lat podlegających ocenie (rok 2009 był już oceniony w poprzedniej ankiecie w 2010 r.),
- list czasopism, według których miały być oceniane artykuły (czy wszystkie według najnowszej listy z 2012 r., czy według list obowiązujących w danym roku, ogłaszanych jako „listy ujednoczone”, czy też z uwzględnieniem uzupełnień publikowanych pod koniec danego roku),
- okresu, za który będą punktowane referaty obecne w Web of Science – czy będą punktowane publikacje z całego okresu oceny, czy tylko z ostatnich dwóch lat, tzn. 2011–2012.

Wyjaśnianie tych i wielu innych niejasności przez ministerstwo, KEJN i OPI miało miejsce podczas całego okresu realizacji ankiety i trwało w zasadzie od ukazania się rozporządzeń i komunikatów aż po ostatnie dni jej wypełniania. Sprawiało to wrażenie jakby kryteria oceny były uzgadniane na bieżąco pod wpływem zapytań z uczelni. Uzyskanie odpowiedzi na pytania wymagało wiele czasu. Przez cały okres prac przygotowawczych i wprowadzania danych pojawiało się wiele zastrzeżeń do organizacji komunikacji pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi w Warszawie a uczelniami, do błędów w oprogramowaniu oraz do wprowadzania wielu zmian i dodawania nowych parametrów oceny już w trakcie trwania ankiety¹⁰. Całość uwag związanych z tym tematem można podzielić na trzy grupy: uwagi organizacyjne, merytoryczne i informacyjne.

Uwagi organizacyjne:

- Brak praktycznych szkoleń w okresie poprzedzającym wypełnianie ankiety oraz szerokiego informowania przedstawicieli uczelni, jak należy rozumieć i interpretować jej poszczególne punkty. Dotyczy to zwłaszcza danych o publikacjach, które na większości uczelni były wprowadzane przez asystentów, najczęściej nie znających „specyfiki” list czasopism punktowanych (błędne tytuły!). Bardzo trudne okazało się również wyszukanie w tak krótkim czasie referatów konferencyjnych pracowników poszczególnych jednostek w bazie Web of Science.
- Do kontaktów w sprawie rozwiązywania problemów informatycznych i merytorycznych zostały powołane po dwie osoby z OPI i ministerstwa, które udzielały odpowiedzi na pytania z całej Polski. Wielka liczba telefonów i e-maili świadczy o tym, że kryteria i sposób wprowadzania danych były dla większości uczelni niejasne, natomiast sama organizacja przepływu informacji okazała się niedostateczna – bardzo często nie udawało się uzyskać połączenia lub odpowiedzi na pytanie zadawane drogą mailową.

¹⁰ Opisy zmian programu w trakcie trwania ankiety są podane na stronie *POL-on* [on-line]. [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: https://polon.nauka.gov.pl/documents/10157/67631/Wersje_programu15042013ii.pdf.

- Czas realizacji ankiety był zdecydowanie za krótki na zapoznanie się z nowymi kryteriami, przygotowanie danych, ich wprowadzenie i bieżące reagowanie na liczne zmiany w programie.

Uwagi informatyczne:

- Otrzymany program ankiety zawierał wiele błędów informatycznych, które uniemożliwiały systemowe wczytanie danych, np. w trakcie trwania akcji w marcu, został dodany nr DOI dla publikacji elektronicznych. Niestety, w programie OPI to pole nie zawierało odpowiedniej liczby znaków. Po interwencji informatyków Biblioteki długość pola została wydłużona do 100 znaków. Takich uwag skierowanych do OPI było kilka (dotyczących tylko części związanej z publikacjami).
- Błędy w tytułach czasopism na listach ministerialnych spowodowały także brak możliwości ich automatycznego powiązania z listami czasopism podpiętymi do programu. Wiele tytułów o prawidłowej nazwie wygenerowanych z bazy Biblioteki PWR do ankiety wymagało „ręcznego” wczytania, co wydłużyło proces wprowadzania danych.

Uwagi merytoryczne:

- Najważniejsza uwaga dotyczy oceny prac już opublikowanych. Jest to klasyczna zasada działania prawa wstecz, ponieważ w chwili oddawania tekstów do publikacji autor nie wie, jak będą ocenione! Dotyczy to również czasopism, dla których zmieniły się punkty, tym bardziej, że artykuły z 2009 r. już zostały ocenione w poprzedniej ankiecie według listy z 2010 r.! Podpięte do ankiety 2009–2012 listy czasopism MNiSW zawierały liczne błędy: brak polskich liter, inna pisownia tego samego tytułu na listach z różnych lat (2009, 2010, 2012), nieprawidłowe numery ISSN. Podstawą oceny czasopism za lata 2011–2012 r. była baza JCR za 2010 r., dlatego na listach ministerialnych zabrakło tytułów, które mają IF w 2011 r., a mimo tego nie uzyskały punktów.
- Usunięcie podręczników z oceny (wielu autorów starało się o tego typu publikacje, mając na uwadze kryteria z poprzedniej ankiety).
- Nieprecyzyjna definicja monografii, co może skutkować rejestrowaniem wszystkich wydawnictw zwartych lub ich rozdziałów, które tylko spełniają kryteria formalne, tzn. odpowiednią liczbę arkuszy wydawniczych.
- Wprowadzenie nowego kryterium – punktowanie referatów konferencyjnych, które znajdują się w Web of Science (bez wcześniejszego uprzedzenia, że taki rodzaj prac będzie punktowany). W rozporządzeniu (Dz.U. poz. 877), załącznik nr 5: *Karta kompleksowej oceny jednostki dla grupy nauk ścisłych i technicznych*¹¹ ten rodzaj prac występuje w tabeli 1 „Publikacje w czasopismach naukowych”, co sugeruje, że tylko prace opublikowane w tych wydawnictwach będą brane pod uwagę. W styczniu 2013 r., na stronie MNiSW w dziale „Często zadawane pytania”¹² (pkt 13) uka-

¹¹ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym, dz. cyt.

¹² „Często zadawane pytania”. Odpowiedzi na pytania związane z kompleksową oceną działalności naukowej i badawczo-rozwojowej jednostek naukowych. W: *Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego* [on-line]. 22 lutego 2013 [Dostęp 1.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.nauka.gov.pl/ocena-jednostek-naukowych-od-2013-r/czesto-zadawane-pytania-odpowiedzi->

zała się interpretacja świadcząca o tym, że mają to być prace zarejestrowane w WoS jako *proceedings paper* (jak wiadomo, referat z konferencji może być wydany w wydawnictwie zwartym, serii wydawniczej lub czasopiśmie). Niestety, w programie ankiety struktura danych dla tego rodzaju prac była taka sama jak dla artykułów z czasopism. Po blisko miesiącu starań o dotarcie do osoby kompetentnej, która jednoznacznie wyjaśniłaby tę kwestię, ostatecznie uzyskano pozytywną odpowiedź dotyczącą struktury danych, a OPI poprawiło program ankiety, zastępując kolumnę „tytuł czasopisma” na „nazwa konferencji”. Jest to zasadnicza różnica w liczbie przekazywanych prac (na korzyść uczelni).

Dziennik Ustaw

- 32 -

Poz. 877

Załącznik nr 5

KARTA KOMPLEKSOWEJ OCENY JEDNOSTKI NAUKOWEJ
dla grupy nauk ścisłych i inżynierskich¹⁾

Komisja do spraw Grupy Nauk Ścisłych i Inżynierskich
Zespół ewaluacji

NAZWA JEDNOSTKI
-----------------	-------

I. OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE I TWORCZE

1. Publikacje w czasopiśmie naukowych²⁾

Lp.	Nazwa parametru	Liczba punktów
1	Publikacja w czasopiśmie naukowym posiadającym współczynnik wpływu <i>Impact Factor</i> (IF) znajdującym się w bazie <i>Journal Citation Reports</i> (JCR), wymienionym w części A wykazu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, o której mowa w § 14 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym (Dz. U. poz. 877), zwanego dalej „rozporządzeniem” – punktacja wg wykazu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego	
2	Publikacja w czasopiśmie naukowym nieposiadającym współczynnika wpływu <i>Impact Factor</i> (IF), wymienionym w części B wykazu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, o której mowa w § 14 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia – punktacja wg wykazu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego	
3	Publikacja w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowej, uwzględnionej w <i>Web of Science</i> , o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia. Liczba punktów odpowiada najwyższej punktowanej publikacji w czasopiśmie naukowym krajowym nieposiadającym współczynnika wpływu <i>Impact Factor</i> (IF), wymienionym w wykazie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, o którym mowa w § 14 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia	

II. 4. Zapis w Dz.U. poz. 877 informujący, że „Publikacja w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowej...” jest w grupie „Publikacje w czasopiśmie naukowych”.

Źródło: Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym. *Dziennik Urzędowy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego* [on-line]. poz. 877 [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.bip.nauka.gov.pl/gALLERY/19/31/19319/poz.877.pdf>.

Wykaz	ISSN	Nazwa czasopisma*	Tytuł publikacji*	Autorzy z jednostki**	↓ Liczba autorów spoza jednostki*	Autorzy spoza jednostki**	Rok*	Tom	Strony	Język*	Numer DOI	Adres internetowy

II. 5. Struktura danych w programie ankiety w kategorii „recenzowane materiały z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w *Web of Science*” (struktura danych jak dla artykułów) w lutym 2013 r.

Źródło: Program: ankieta jednostki [on-line]. [Dostęp 7.03.2013]. Dostępne w World Wide Web: <http://polon.nauka.gov.pl/ankieta-jednostki>.

Import z pliku tekstowego informacje dodatkowe

e) publikacji w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science (dotyczy grup nauk ścisłych i inżynierskich oraz nauk o życiu)

Nazwa konferencji*	Tytuł publikacji*	Autorzy z jednostki**	Liczba autorów spoza jednostki*	Autorzy spoza jednostki**	Rok*	Tom	Strony	Język*	Numer DOI	Adres internetowy

II. 6. Struktura danych w kategorii „recenzowane materiały z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science” po zmianie, w marcu 2013 r.

Źródło: Program: ankieta jednostki [on-line]. [Dostęp 20.03.2013]. Dostępne w World Wide Web: <http://polon.nauka.gov.pl/ankieta-jednostki>.

- W trakcie pracy nad ankietą były dodawane nowe rodzaje danych: nr DOI, adres internetowy, nr ISBN dla monografii, ich strony. Konieczność wprowadzania nowych danych, gdy termin ich przekazania dobiega końca, jest dużym utrudnieniem i może skutkować ich nieuwzględnieniem, co osłabia wynik jednostki.
- Kolejna zmiana w trakcie wypełniania ankiety dotyczyła dodania liczby stron dla monografii, z których były oceniane rozdziały. Tych danych nie ma w bazach bibliograficznych uczelni, ponieważ, w opisie podaje się strony dla rozdziałów z książek, a nie strony całego źródła, zatem wymagało to dodatkowego sprawdzania w katalogach bibliotek lub na stronach wydawców.
- Objętość w arkuszach wydawniczych jest miarą wydawniczą służącą do rozliczeń pomiędzy wydawnictwem i drukarnią, a nie miarą wartości monografii. Takich danych nie gromadzi się w bazach bibliograficznych. Zamieszczenie ich w ankiecie wymaga osobnych przeliczeń i ręcznego wprowadzania do ankiety. Jest to wartość podawana w przybliżeniu i bardzo trudna do weryfikacji.

Biblioteka Politechniki Wrocławskiej prowadzi kompletną bazę danych dorobku piśmienniczego swoich pracowników (DONA) i aktywnie uczestniczy w ich przekazywaniu do odpowiednich gremiów: władz uczelni, autorów, na potrzeby ankiet, ocen i rankingów¹³. Na bieżąco śledzone są wszelkie rozporządzenia i komunikaty ministerstwa w zakresie kryteriów oceny dorobku naukowego. Oprócz podstawowych danych bibliograficznych i rodzaju pracy, baza zawiera wiele dodatkowych informacji i wskaźników, np. punktację artykułów zgodnie z listami czasopism MNiSW, impact factor, obecność na *Liście filadelfijskiej*, adresy internetowe dokumentów elektronicznych, numery DOI, numery grantów, w ramach których powstała praca. Ma opracowany system kontroli pozwalający na właściwe liczenie prac współautorskich dla jednostek itp. Umożliwia to przekazywanie wyselekcjonowanych danych i tworzenie podsumowań statystycznych i naukometrycznych zgodnie z bieżącymi potrzebami. Jednym z najważniejszych zadań w tym zakresie jest przekazywanie danych do programu *Ankieta jednostki* w oparciu o specjalny program, tworzony w bibliotece przy każdej edycji ankiety, który ma na celu systemowe wczytanie danych zgodnie z aktualnie wymaganą strukturą i kwalifikacją prac.

¹³ Zasady funkcjonowania systemu dokumentacji w Politechnice Wrocławskiej i tworzenia bazy DONA są przedstawione w licznych publikacjach. Patrz: bibliografia poz. 2–4.

Import wykazu

usuń cały tekst wczytaj tekst z pliku wklej tekst ze schowka systemowego

Recent Patents on Engineering;Solid-oxide fuel cells in power generation applications: a review;WojciechBudzianowski;1;Rynek Energii;Critical evaluation of low-carbon electricity production technologies;WojciechBudzianowski;0;2011;nr 4;127-133;Journal of Power Technologies;The expansion of biogas fuelled power plants in Germany during the 2001–2010 decade: main sustaina Rynek Energii;Opportunities for bioenergy in Poland: biogas and solid biomass fuelled power plants;WojciechBudzianowski;0; Journal of Power Technologies;Low-carbon power generation cycles: the feasibility of CO2 capture and opportunities for integration;W Ochrona przed Korozją;Skuteczność ochronna powłok ceramicznych typu SiO2-Al2O3-ZrO2 otrzymanych metodą zol-żel na stali 316L American Journal of Agricultural and Biological Sciences;Biofortification of food with microelements;KatarzynaChojnacka;2;Waste and Biomass Valorization;A review: valorization of keratinic materials;KatarzynaChojnacka;HelenaGórecka; Journal of Chemistry and Chemical Engineering;Reaction crystallization of struvite in a continuous FB MSZ type crystallizer with jet pump Electronic Journal of Polish Agricultural Universities ;Effect of different feed phosphates on blood plasma mineral profile in laying hens; Ochrona przed Korozją;Stabilizacja układów wody chłodzącej za pomocą nowych związków aminofosfonowych;ZydzorDrela; Bogdan Ochrona przed Korozją;Zagrożenia korozyjne i stosowane materiały w instalacjach odsiarczania spalin;ZydzorDrela; Bogdan Polimery;NMR spectroscopy in studies of new chiral ionic liquids;JoannaMFeder-Kubis;0;2011;t. 56 nr 9;676-681;angielski;

Kodowanie znaków w pliku ANSI

Definicja struktury wykazu

1. Nazwa czasopisma* 5. Autorzy spoza jednostki**^ 9. Język* 13. - pomiń -
 2. Tytuł publikacji* 6. Rok* 10. Numer DOI 14. - pomiń -
 3. Autorzy z jednostki**^ 7. Tom 11. Adres internetowy 15. - pomiń -
 4. Liczba autorów spoza jedno: 8. Strony 12. - pomiń - 16. - pomiń -

Definicja opisu osoby dla kolumn oznaczonych znakiem ^

1. identyfikator 3. stopień/tytuł naukowy 5. drugie imię 7. czy afiliowany
 2. PESEL 4. imię 6. nazwisko 8. - pomiń -

Separator osób: # Separator pół: \$

wróć wczytaj tekst do struktury

II. 7. Program Ankieta jednostki. Wczytanie danych do wykazu publikacji w czasopismach naukowych z wykorzystaniem pliku wygenerowanego programem biblioteki
 Źródło: Test programu Ankieta jednostki w Bibliotece Głównej i OINT PWr.

Import wykazu

Weryfikacja wyników i ładowanie danych:
 - wczytano: 54 pozycji
 - pominięto: 15

pozycje wczytane pozycje odrzucone czasopisma niezidentyfikowane niezidentyfikowani autorzy wczytane osoby

Wczytane pozycje

Id czasopisma	Wykaz	ISSN	Nazwa czasopisma*	Tytuł publikacji*
	B		Recent Patents on Engineering	Solid-oxide fuel cells in power g review
41986	B	1425-5960	Rynek Energii	Critical evaluation of low-carbon technologies
41329	B	2083-4187	Journal of Power Technologies	The expansion of biogas fuelled Germany during the 2001–2010 sustainable conclusions for Pole
41986	B	1425-5960	Rynek Energii	Opportunities for bioenergy in P biomass fuelled power plants
41329	B	2083-4187	Journal of Power Technologies	Low-carbon power generation c CO2 capture and opportunities 1
41566	B	0473-7733	Ochrona przed Korozją	Skuteczność ochronna powłok c SiO2-Al2O3-ZrO2 otrzymanych 316L eksponowanej w płynach t
	B		American Journal of Agricultural and Biological Sciences	Biofortification of food with micr
	B		Waste and Biomass Valorization	A review: valorization of keratinc
	B		Journal of Chemistry and Chemical Engineering	Reaction crystallization of struvit

II. 8. Program Ankieta jednostki. Wczytanie danych do wykazu publikacji w czasopismach naukowych z wykorzystaniem pliku wygenerowanego programem Biblioteki. Tytuły bez nr ID (pierwsza kolumna) nie zostały automatycznie powiązane z listą czasopism MNiSW
 Źródło: Test programu Ankieta jednostki w Bibliotece Głównej i OINT PWr.

Biblioteka Politechniki Wrocławskiej już od jesieni 2012 r. przygotowywała się do przekazania danych w najnowszej edycji ankiety, śledząc rozporządzenia i komunikaty MNiSW, włączyła się w informowanie jednostek uczelni o zasadach oceny, wspomagała biblioteki wydziałowe, którym powierzono jej wypełnienie. Wykonała także ogromną pracę związaną z wyszukaniem wszystkich referatów konferencyjnych zarejestrowanych w Web of Science autorstwa pracowników Politechniki Wrocławskiej. Informacyści Biblioteki interweniowali w OPI, informując o błędach w programie. Pomimo wielu lat doświadczeń w przekazywaniu danych do oceny jednostek, tegoroczna edycja ankiety okazała się niezwykle trudna ze względu na opisane powyżej problemy. Podsumowanie tych doświadczeń zostało zaprezentowane na warsztatach zorganizowanych w ramach IV edycji Wrocławskich Spotkań Bibliotekarzy, w czerwcu 2013 r.¹⁴ Z wielu rozmów z uczestnikami konferencji wynikało, że podobne doświadczenia i wątpliwości miały również osoby z innych uczelni odpowiedzialne za wypełnienie ankiety.

Wnioski:

- Zmiana kryteriów oceny dla prac już wydanych lub ponowne ocenianie tych samych prac, które już były poddane weryfikacji według innej skali punktacji wprowadza chaos, odbierając autorom możliwość wyboru wydawnictw, w których publikowanie jest korzystne. Jest to klasyczny przykład działania prawa wstecz.
- Program ankiety nie był wcześniej przetestowany i w niesprawdzonej formie został przekazany na uczelnie, co powodowało wiele komplikacji, niepotrzebnych nerwów i konieczność ciągłych interwencji w ministerstwie, KEJN i OPI, a krótki czas na jego realizację mógł skutkować nieprzekazaniem właściwych danych.
- Ustalanie interpretacji poszczególnych punktów w trakcie trwania ankiety, liczne aktualizacje programu, konieczność dodawania nowych danych w trakcie jej realizacji, spowodowały konieczność poprawiania wcześniej wprowadzonych informacji i programu generującego dane z bazy bibliograficznej uczelni. Świadczy to o braku przemyślanej koncepcji kryteriów niezbędnych do oceny prac. Zmiana reguł w trakcie trwania tak ważnego procesu jest zjawiskiem negatywnym!
- Duża liczba punktów na stronie ministerstwa w dziale „Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania” oznacza wiele niejasności dla osób wypełniających ankietę. Jeżeli ktoś nie śledził każdego dnia kolejnych wyjaśnień do poszczególnych punktów, to istniało realne zagrożenie podawania niewłaściwych danych.
- Duża liczba stron internetowych niezbędnych do śledzenia zmian: MNiSW (BIP, Aktualności, Komunikaty, Finansowanie nauki, FAQ) i POL-on.
- „Rozmyta” odpowiedzialność jednostek decyzyjnych (Ministerstwa, OPI, KEJN).
- System stworzony na potrzeby ocen parametrycznych stał się od kilku lat również miarą oceny indywidualnej pracowników na uczelniach i w innych jednostkach decydujących o przydzieleniu grantu, stypendium, stopnia naukowego. Zmiany zasad punktacji i skali punktów dla prac już opublikowanych i ocenianych powoduje chaos i jest działaniem niekorzystnym z punktu widzenia planowania kariery naukowej i oceny jednostek. Wszelkie zmiany w tym zakresie, żonglowanie punktami, niejasne treści komunikatów z tym związanych, rodzą różne interpretacje w skali kraju

¹⁴ KOMPERDA, A., MAKA, B. DONA w ALEPHIE cz. 1. W: *IV Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy* [online]. [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.youtube.com/watch?v=fYys8AWrf30>.

i dają poczucie niestabilności, niepewności i niesprawiedliwości działania systemu. Przez środowisko naukowe jest to odbierane jako działanie prawa wstecz.

Podsumowując prace nad *Ankieta jednostki 2009–2012*, warto przytoczyć głos prof. K. Bachmanna: [...] *czas, aby to powiedzieć wprost i brutalnie: parametryzacja i rankingi uczelni są tak samo nieobiektywnymi i podważalnymi metodami oceny jak każda inna metoda. Ich funkcja nie polega na tym, aby pokazać prawdę o uczelniach, lecz na tym, aby uzasadnić redystrybucję środków publicznych. Przez to wielu traci i nieliczni zyskają. [...] Ministerstwo wymyśliło narzędzie statystyczne. Ale to narzędzie nie jest ani obiektywne, ani nie pokazuje całej prawdy, ono nawet nie funkcjonuje w sposób stabilny i obliczalny...*¹⁵. Tegoroczna ankieta jest najlepszym przykładem rozdźwięku pomiędzy teorią, czyli kreowaniem pewnych zasad, a praktyczną ich realizacją.

Już po przekazaniu powyższego artykułu do publikacji, na stronach Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pojawiły się informacje o parametryzacji jednostek będące efektem prac Komisji Ewaluacji Jednostek Naukowych¹⁶, ale jej wyniki to już materiał na osobny artykuł.

Wybrane linki związane z oceną parametryczną za lata 2009–2012:

1. Wykaz jednostek wraz z kategoryzacją
http://www.nauka.gov.pl/q2/oryginal/2013_09/485ab765cf1189945f7b95572d728cb0.pdf.
2. SmarterPoland.pl. Kategoryzacja jednostek naukowych
<http://smarterpoland.pl/index.php/2013/10/kategoryzacja-jednostek-naukowych/>
3. Warsztat badacza. Parametryzacja
http://ekulczycki.pl/warsztat_badacza/parametryzacja-warsztat_badacza/
4. Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych. Kategoryzacja. Od A+ do C
<http://forumakademickie.pl/aktualnosci/2013/10/2/1372/kategoryzacja-od-a-do-c/>.

Bibliografia:

1. BACHMANN, K. Ukryta twarz rankingów szkół wyższych. *Gazeta Wyborcza*, 4.10.2013, s. 13.
2. KOMPERDA, A., MAKA, B. DONA w Alephie cz. 1. W: *IV Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy* [on-line]. [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.youtube.com/watch?v=fYys8AWrf30>.
3. KOMPERDA, A., URBAŃCZYK, B., WRÓBEL, J. Kompleksowa platforma oceny dorobku naukowego Politechniki Wrocławskiej – projekt integracji bazy DONA-ALEPH z SCI, Listą Filadelfijską i innymi źródłami danych naukometrycznych. W: *II Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy Polonijnych. Wrocław, 18–19 czerwca 2009* [on-line]. [Dostęp 20.05.2011]. EBIB Materiały konferencyjne, nr 20. Dostępny w World Wide Web: <http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/mat20/komperda.php>.
4. KOMPERDA, A., URBAŃCZYK, B. Aleph w Bibliotece Politechniki Wrocławskiej – nowatorskie rozwiązania w zakresie analizy dorobku naukowego. W: Szarski, H., Dudziak, D. (red.). *Z Problemów Bibliotek Naukowych Wrocławia*; t. 10. *III Wrocławskie Spotkania Bibliotekarzy*. Wrocław, 30.06–1.07. 2011 [on-line]. [Dostęp 20.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.dbc.wroc.pl/publication/13731>.

¹⁵ BACHMANN, K. Ukryta twarz rankingów szkół wyższych. *Gazeta Wyborcza*, 4.10.2013, s.13.

¹⁶ Komunikat o wynikach kompleksowej oceny działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych. W: *Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego* [on-line]. 30 września 2013 [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny: <http://www.nauka.gov.pl/komunikaty/komunikat-o-wynikach-kompleksowej-oceny-dzialalnosci-naukowej-lub-badawczo-rozwojowej-jednostek-naukowych.html>.

5. *Komunikat o wynikach kompleksowej oceny działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych* [on-line]. [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.nauka.gov.pl/komunikaty/komunikat-o-wynikach-kompleksowej-oceny-dzialalnosci-naukowej-lub-badawczo-rozwojowej-jednostek-naukowych.html>.
6. Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie wykazu czasopism naukowych wraz z liczbą punktów przyznawanych za publikacje w tych czasopismach. W: *Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego* [on-line]. 21 grudnia 2012 [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: http://www.nauka.gov.pl/komunikaty/komunikat-ministra-nauki-i-szkolnictwa-wyzszego-w-sprawie-wykazu-czasopism-naukowych_31733.html.
7. *POL-on. System Informacji o Szkolnictwie Wyższym* [on-line]. [Dostęp 20.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://polon.nauka.gov.pl/system>.
8. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym. *Dziennik Urzędowy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego* [on-line]. poz. 877 [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: http://www.bip.nauka.gov.pl/gALLERY/19/31/19319/poz_877.pdf.
9. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniające rozporządzenie w sprawie kryteriów i trybu przyznawania kategorii naukowej jednostkom naukowym. *Dziennik Urzędowy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego* [on-line]. Warszawa, dnia 11 lutego 2013 r., poz. 191 [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://isap.sejm.gov.pl/Download.jsessionid=78FFEC25F5FC914C6FD0F45CC9688C4C?id=WDU20130000191&type=2>.
10. WILKIN J. Ocena parametryczna czasopism naukowych w Polsce – podstawy metodologiczne, znaczenie praktyczne, trudności realizacji i perspektywy. *Forum Akademickie* [on-line]. 2013, nr 1 [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://forumakademickie.pl/aktualnosc/2013/1/14/1315/ocena-parametryczna-czasopism-naukowych-w-polsce-podstawy-metodologiczne-znaczenie-praktyczne-trudnosci-realizacji-i-perspektywy/>.
11. WOLEŃSKI, J. Uwagi o ewaluacji czasopism naukowych. *Nauka* 2013, nr 1, s. 55–68.
12. Zarządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie powołania Zespołu specjalistycznego do oceny czasopism naukowych dla potrzeb przyszłej oceny parametrycznej i sporządzenia wykazu wybranych czasopism naukowych. *Dziennik Urzędowy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego* [on-line]. Warszawa, dnia 17 kwietnia 2012 r., poz. 28 [Dostęp 10.10.2013]. Dostępny w World Wide Web: http://www.bip.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2013_05/bfc36c55d5e715bee562b6159d151322.pdf.

Komperda, A. Ocena dorobku uczelni w świetle realizacji Ankiety jednostki naukowej za lata 2009–2012. *Biuletyn EBIB* [on-line] 2013, nr 8 (144), *Dorobek naukowców – narzędzia rejestracji i oceny* [Dostęp 18.11.2013]. Dostępny w World Wide Web: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/130>. ISSN 1507-7187.